

Latin Higher level Paper 1

Monda	v 8 Ma	av 2017	(afternoon)
-------	--------	---------	-------------

Candidate session number								

1 hour 30 minutes

Instructions to candidates

- Write your session number in the boxes above.
- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Translate one text.
- Your translation must be written within the answer box provided.
- A dictionary is permitted for this examination paper.
- The maximum mark for this examination paper is [180 marks].

08EP01

International Baccalaureate Baccalaureate Baccalaureat International Bachillerato Internacional

Translate one text into English.

5

10

1. Cicero discusses the options for appointing Catiline's prosecutors and the potential consequences of a poor choice of prosecutor.

quam ob rem, sive hoc statueritis, dederitis mihi comitem ad contionem populo carum atque iucundum, sive Silani¹ sententiam sequi malueritis, facile me atque vos crudelitatis vituperatione populus Romanus liberabit, atque obtinebo eam multo leniorem fuisse. quamquam, patres conscripti, quae potest esse in tanti sceleris immanitate punienda crudelitas? ego enim de meo sensu iudico. nam ita mihi salva re publica vobiscum perfrui liceat ut ego, quod in hac causa vehementior sum, non atrocitate animi moveor – quis enim est me mitior? – sed singulari quadam humanitate et misericordia. videor enim mihi videre hanc urbem, lucem orbis terrarum atque arcem omnium gentium, subito uno incendio concidentem. cerno animo sepulta in patria miseros atque insepultos acervos civium, versatur mihi ante oculos aspectus Cethegi² et furor in vestra caede bacchantis.

Cicero, In Catilinam 4.11

¹ Silanus, i: Silanus (Decimus Junius Silanus, an opponent of Catiline)

² Cethegus, i: Cethegus (Gaius Cornelius Cethegus, a companion of Catiline)

2. Juno, suspicious of Jupiter's new affair, enquires about lo.

interea medios Iuno despexit in Argos et noctis faciem nebulas fecisse volucres sub nitido mirata die, non fluminis illas esse, nec umenti sensit tellure remitti;

- deprensi totiens iam nosset furta mariti.

 quem postquam caelo non repperit, "aut ego fallor aut ego laedor" ait delapsaque ab aethere summo constitit in terris nebulasque recedere iussit.
- 610 coniugis adventum praesenserat inque nitentem

 Inachidos¹ vultus mutaverat ille iuvencam;

 bos quoque formosa est. speciem Saturnia² vaccae,

 quamquam invita, probat nec non, et cuius et unde

 quove sit armento, veri quasi nescia quaerit.
- desinat inquiri: petit hanc Saturnia munus.

 quid faciat? crudele suos addicere amores,

 non dare suspectum est.

Ovid, Metamorphoses 1.601-618

¹ Inachis, idos: daughter of Inachus (Io)

² Saturnia, ae: daughter of Saturn (Juno)

Please do not write on this page.

Answers written on this page will not be marked.

Please do not write on this page.

Answers written on this page will not be marked.

Please do not write on this page.

Answers written on this page will not be marked.

